

Memo

Raad

Aan: Raad
Van: College
Cc:

Datum: 13 oktober 2020
Onderwerp: Stand van zaken inkoop jeugdhulp vanaf 2022
Zaaknummer: Z.HHL.023695

Geachte leden van de raad,

Inleiding

In januari jl. is de Uitvoeringsagenda inkoop jeugdhulp opgesteld. De Uitvoeringsagenda is een spoorboekje waarin verschillende stappen zijn omschreven om eind 2020 te komen tot een gezamenlijk inkoop- en bekostigingsmodel, inclusief de nieuwe opdracht aan de RIGG. Om dit proces mogelijk te maken diende het mandaat aan de RIGG met een jaar verlengd te worden. Het college heeft in april jl. hiertoe besloten. Het college heeft uw raad geïnformeerd over zowel het inkoopproces als de verlenging van het mandaat door middel van een memo dat 29 april jl. is verstuurd.

Eén van de stappen van de Uitvoeringsagenda is dat een notitie is opgesteld die antwoord geeft op de vraag wat in onze gemeente geprioriteerde doelen zijn en welke interventies nodig zijn om deze doelen te behalen. Deze Notitie Inkoop Jeugdhulp heeft het college vastgesteld en op 9 juni jl. ter kennisname naar de raad gestuurd. Elke Groninger gemeente heeft zo'n notitie vastgesteld. Op basis hiervan is in bestuurlijke conferenties besproken welk inkoop- en bekostigingsmodel het meest aansluit op de gezamenlijke wensen. Over de uitkomsten van deze bestuurlijke conferentie en het vervolg wordt uw raad nu geïnformeerd.

Inzet vooraf: uitgangspunten Het Hogeland

In de genoemde Notitie Inkoop Jeugdhulp staat beschreven wat de verwachte meerwaarde is om lichte vormen van jeugdhulp zelf in te kopen. Dit sluit aan bij het onderzoek naar de toegenomen uitgaven aan ambulante begeleiding dat afgelopen voorjaar is uitgevoerd. Hierin werd onder meer geconcludeerd dat er onvoldoende mogelijkheden zijn in het voorliggend veld om laagdrempelige en kortdurende ondersteuning in te zetten. Mede op basis van dit advies zijn de beheersmaatregelen opgesteld om te investeren in algemene voorzieningen, preventie en vormen van jeugdhulp op scholen. Deze beheersmaatregelen krijgen hun beslag in de begroting 2021.

De middelzware en zeer specialistische jeugdhulp wil het college ook in de toekomst zoveel mogelijk in samenwerking met andere Groninger gemeenten uitvoeren. Het college wil deze opdracht bij de RIGG blijven beleggen. Groninger gemeenten hebben met het vaststellen van de Uitvoeringsagenda ook besloten de RIGG een structurele positie te geven. De redenen van het gezamenlijk willen blijven inkopen zijn onder meer schaalvoordelen, minder organisatorische lasten voor onze gemeente, minder administratieve lasten voor aanbieders en het centraal opbouwen van kennis over specifieke jeugdhulpproducten.

Daarnaast heeft het college de wens om het aantal aanbieders te verminderen en om mogelijkheden te creëren om in de toekomst ook bepaalde jeugdhulpproducten uit het middelste niveau zelf in te kopen. Het nieuwe inkoopmodel dient de mogelijkheid te hebben om dit eenvoudig te organiseren. Op deze manier zijn we vrij om – mocht daar de meerwaarde van blijken – op basis van nieuwe inzichten in de toekomst meer vormen van jeugdhulp zelf te organiseren. Voorbeelden hiervan zijn de Ondersteuner Jeugd en Gezin die kortdurende hulp biedt bij de huisartsen, en de genoemde beheersmaatregel om te investeren in algemene voorzieningen, preventie en jeugdhulp op scholen.

Uitkomst bestuurlijke conferentie

Gedurende het traject van de Uitvoeringsagenda werd duidelijk dat de gemeente Groningen de wens heeft om grote delen van de jeugdhulp als een algemene voorziening vorm te geven met één of enkele hoofdaanbieders. Dit gaat over zowel de lichte vormen van jeugdhulp als de licht-specialistische vormen (licht- en middelzwaar). Gemeente Groningen wil de hoog-specialistische jeugdhulp gezamenlijk blijven inkopen. De meeste andere gemeenten, inclusief Het Hogeland, hebben als wens om lichte vormen van jeugdhulp zelf in te kopen, en de licht-specialistische en hoog-specialistische vormen gezamenlijk in te (blijven) kopen via de RIGG.

Om tegemoet te komen aan beide uitgangspunten hebben twee externe adviseurs een zogeheten hybride inkoopmodel voorgesteld. In dit voorstel worden elementen van twee inkoopmodellen gecombineerd: het taakgericht (lumpsum) bekostigen van een aantal hoofdaanbieders met een (achterliggende) regionale open house overeenkomst. De open house overeenkomst fungeert voor alle Groninger gemeenten voor de jeugdhulp in de middelzware- en mogelijk de hoog-specialistische vormen als een back-up.

In de bestuurlijke conferentie van 25 september jl. is dit model besproken. Wij hebben hierin onze zorgen geuit over mogelijke ongewenste effecten van het hybride model, namelijk een te verwachten verschraving van het zorglandschap in de regio, de samenwerking in de regio en ook de financiële consequenties voor de regio. Deze zorg werd gedeeld. Ook over het tempo van het invoeren van een nieuw model werd verschillend gedacht. Geconcludeerd is dat er meer zicht nodig is op de effecten van het hybride model om een besluit te kunnen nemen.

Gezamenlijke conclusies

Alle Groninger gemeenten hebben in de conferentie aangegeven dat zij samen verder willen. Met als aandachtspunten dat er meer regie vanuit de gemeenten nodig is en er met substantieel minder aanbieders gewerkt moet worden. Zij willen graag die zoektocht samen aangaan met respect voor de lokale belangen.

De Groninger gemeenten delen dat:

- de inkoop van voorliggende voorzieningen jeugdhulp door elke gemeente zelf wordt georganiseerd.
- de inkoop van de hoog-specialistische jeugdhulp voor alle Groninger gemeenten door de RIGG wordt georganiseerd.
- de inkoop van ambulante en licht-specialistische (middelzware) jeugdhulp punt van discussie is.

Verdiepingsslag nodig

Regionale samenwerking met betrekking tot inkoop blijft het uitgangspunt. In principe willen de bestuurders verder met het hybride model. Dat vraagt echter wel om een verdieping.

Op basis hiervan:

- worden de effecten van het hybride model (financieel en op het zorglandschap) onderzocht.
- wordt de samenhang met de Norm voor Opdrachtgeverschap (resolutie VNG) verduidelijkt.
- wordt het door de Groninger gemeenten gewenste groeimodel hierin opgenomen.
- worden de juridische mogelijkheden op een rij gezet.

Vervolgstappen

Op basis van bovenstaande conclusie wordt onderzocht of er een hybride model mogelijk is dat tegemoetkomt aan de belangen van de verschillende Groninger gemeenten.

Aandachtspunten hierbij zijn de effecten van het hybride model op het zorglandschap (vershraling in de regio), de samenwerking, de financiën en de juridische aspecten. Ook dient inzicht gegeven te worden in de samenhang met de VNG-resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap. De RIGG krijgt in de tussentijd de opdracht om aan te geven of er nu al besparingen mogelijk zijn, of het aantal aanbieders al verminderd kan worden en om de huidige producten te analyseren zodat ze beter passen bij de wensen van de gemeenten.

Het gevolg van de uitkomsten van de bestuurlijke conferentie is dat er in 2020 geen formeel besluit wordt genomen. Het streven is om het besluitvormingsproces in de eerste helft van 2021 af te ronden. We blijven uw raad op de hoogte houden over de ontwikkelingen m.b.t. dit onderwerp en informeren u over de besluiten.

Voor het invoeren van de beheersmaatregelen heeft het uitstel overigens geen gevolgen. De beheersmaatregelen zijn met name gericht op het anders organiseren van lichte vormen van jeugdhulp. Hiervoor is geen verandering van inkoopmodel noodzakelijk; dit kan ook uitgevoerd worden binnen het huidige inkoopmodel.

Hoogachtend,
Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris